

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-01-36
Дата	14 / 03 2016г.

ДО
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

11 15
Циц

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за данъците върху
доходите на физическите лица**

(обн., ДВ, бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм. и доп., бр. 64 от 7.08.2007 г., ..., доп., бр. 61 от 11.08.2015 г., в сила от 1.11.2015 г., изм. и доп., бр. 79 от 13.10.2015 г., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 1. Създава се чл. 18а:

“Данъчно облекчение за минимални доходи от трудови правоотношения

Чл. 18а (1) При определяне на месечната данъчна основа по чл. 42, ал. 3 за доходи от трудови правоотношения, същата се намалява с размера на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответната данъчна година или за съответния период от нея.

(2) Годишната данъчна основа за доходи от трудови правоотношения по чл. 25 се определя като сборът на всички доходи, получени от трудови правоотношения през годината, се намали със сбора на минималните месечни работни заплати, определени за страната за съответната данъчна година или за съответния период от нея, през който данъчно задълженото лице е получавало трудови доходи.”

§ 2. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашния текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2::

“(2) Данъчното облекчение за минимални трудови доходи се ползва допълнително и независимо от ползването на други данъчни облекчения.”

§ 3. Чл. 25, ал. 1 се изменя така:

“(1) Годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения се определя, като от облагаемият доход по чл. 24, получен от данъчно задълженото лице през данъчната година, се приспада данъчното облекчение по чл. 18а и се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на Кодекса за социално осигуряване и на Закона за здравното осигуряване, както и с внесените в чужбина задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице.”

§ 4. Чл. 42 се изменя така:

„Авансово удържане на данъка за доходи от трудови правоотношения

Чл. 42. (1) Авансовият данък за доходи от трудови правоотношения се определя от работодателя месечно на базата на изплатената месечна данъчна основа или върху частично изплатените през съответния месец трудови възнаграждения и други плащания за съответния месец, включително и плащания на дневна или часова работна заплата.

(2) Месечната данъчна основа се определя, като облагаемият доход по чл. 24, получен за съответния месец, се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване или за задължително осигуряване в чужбина. Месечната данъчна основа на самоосигуряващи се лица за доходи от трудови правоотношения по § 1, т. 26, буква "и" от допълнителните разпоредби се определя, като облагаемият доход по чл. 24, получен за съответния месец, се намалява с авансово внесените осигурителни вноски, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за своя сметка по реда на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване.

(3) Месечната данъчна основа се намалява и с приложимите данъчни облекчени по част втора, глава четвърта от този закон.

(4) Размерът на дължимия данък се определя съгласно следната таблица:

Месечна данъчна основа (след намаления по ал. 2 и ал. 3)	Данък
до размера на минималната месечна работна заплата, установена за страната	необлагаем доход от трудови правоотношения - данък нула
над размера на минималната месечна работна заплата, установена за страната до 1000 лв., вкл.;	10 на сто за горницата над минималната месечна работна заплата, установена за страната;
над 1000 лв. до 2000 лв., вкл.;	данъкът по предходния ред плюс 15 на сто за горницата над 1000 лв.;
над 2000 лв. до 5000 лв., вкл.;	данъкът по предходния ред плюс 20 на сто за горницата над 2000 лв.;
над 5000 лв. до 10000 лв., вкл.;	данъкът по предходния ред плюс 25 на сто за горницата над 5000 лв.;
над 10000 лв.;	данъкът по предходния ред плюс 27 на сто за горницата над 10 000 лв.

(5) Независимо от прилагането на данъчни облекчения, необлагаемият минимум по ал. 4 се завишава с 15 на сто за първо дете и с още 10 на сто за второ и трето дете до навършване на пълнолетието им, ако задълженото лице има деца и не е лишено от родителски права. Завишаване на необлагаемия минимум се декларира и ползва от единия родител по избор.

(6) Данъкът по ал. 4 се удържа и се внася от работодателя при изплащане на месечния облагаем доход за съответния месец. При дневно или почасово заплащане, данък се удържа след като сборът от предходни трудови възнаграждения, за съответния месец, надхвърли необлагаемия доход от трудови правоотношения по ал. 1.

(7) Когато през съответния месец са направени само частични плащания за същия или за друг месец, работодателят удържа и внася данъка по ал. 4, определен върху общия размер на сумата от изплатените частични плащания.

(8) Данъкът по ал. 1 - 7 се внася в сроковете и по реда на чл. 65.”

§ 5. Чл. 43, ал. 3 се изменя така:

“(3) Когато разликата по ал. 1 не надхвърля 12 000 лв., размерът на авансово дължимия данък се изчислява, като разликата по ал. 1 се умножи по данъчна ставка 10 на сто. Ако разликата по ал. 1 надхвърля 12 000 лв. размерът на авансово дължимия данък се определя съгласно таблицата на чл. 48, ал. 1.”

§ 6. Чл. 44, ал. 3 се изменя така:

“(3) Когато разликата по ал. 1 за всеки месец не надхвърля 1000 лв., включително, размерът на авансово дължимия данък се изчислява, като разликата по ал. 1 се умножи по данъчна ставка 10 на сто. Ако разликата по ал. 1 надхвърля 1000 лв., включително, размерът на авансово дължимия данък се определя като за до 1000 лв. доход, включително, се умножи по данъчна ставка 10 на сто горницата, а за горницата над 1000 лв. се умножи по данъчна ставка 15 на сто. При окончателното определяне на дължимия данък, съгласно чл. 48, ал. 1, се приспада авансово удържания и/или внесен данък през съответната данъчна година.”

§ 7. Чл. 44а, ал. 1 се изменя така:

“(1) Паричните доходи по чл. 35 се облагат авансово с данък, когато платецът на дохода е предприятие или самоосигуряващо се лице. Когато доходът не надхвърля 1000 лв., включително, размерът

на авансово дължимият данък се определя като доходът се умножи по данъчна ставка 10 на сто. Когато доходът надхвърля 1000 лв., авансово дължимият данък се определя като доходът до 1000 лв., включително, се умножи по данъчна ставка 10 на сто, а доходът, представляващ горница над 1000 лв. се умножи по ставка 15 на сто. При окончателното определяне на дължимия данък, съгласно чл. 48, ал. 1, се приспада авансово удържания и/или внесен данък през съответната данъчна година.

§ 8. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието се изменя така: „Определяне на размера на авансовия данък по чл. 43, чл. 44 и чл. 44а. и на размера на данъка върху общата годишна данъчна основа.

2. Ал. 1 се изменя така:

"(1) Размерът на данъка върху доходите от стопанска дейност, доходите от наем или от друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество, доходите от други източници и върху общата годишна данъчна основа по чл. 17 се определя съгласно следната таблица:

Обща годишна данъчна основа	Данък
до 12000 лв., вкл.;	10 на сто
над 12000 лв. до 24000 лв., вкл.;	1200 лв. плюс 15 на сто за горницата над 12000 лв.;
над 24000 лв. до 60 000 лв., вкл.;	3000 лв. плюс 20 на сто за горницата над 24000 лв.;
над 60 000 лв. до 120 000 лв., вкл.;	10 200 лв. плюс 25 на сто за горницата над 60000 лв.;
над 120 000 лв.	25 200 лв. плюс 27 на сто за горницата над 120 000 лв.

3. Създават се ал. 9, ал. 10 и ал. 11:

"(9) При определяне на размера на данъка върху общата годишна данъчна основа за необложените с авансов данък доходи от трудови правоотношения се прилага чл. 42."

"(10) Ако лицето не е получавало доходи от трудови правоотношения, другите му доходи, включени в общата годишна данъчна основа се намаляват преди облагането с 2400 лева за първо дете и с още 1800 лева за второ и трето дете - до навършване на пълнолетие, ако задълженото лице има деца и не е лишено от родителски права. Намаляването се декларира и ползва от единия родител по избор."

"(11) Надвнесеният за данъчната година данък може да се приспада от следващи авансови и годишни вноски за този данък, дължим от едноличен търговец. Когато се установи, че едноличният

търговец без основание приспада данък, за невнесените авансови и годишни вноски се дължат лихви по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.”

Заключителна разпоредба

§ 9. Законът влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Вносители:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица

С предлагания законопроект се цели преминаването към прогресивно-подоходно облагане на доходите на физическите лица. Промяната ще отговори на потребностите на обществото за устойчивото социално-икономическо развитие, като се установи диференцирана данъчна тежест за различните групи данъкоплатци с различни по размер доходи. Прогресивно-подоходното облагане за различните групи данъкоплатци с различни доходи е трайно установена и преобладаваща данъчна практика в държавите членки на ЕС. С предлаганите изменения и допълнения единната данъчна ставка (плоския данък) върху доходите на физическите лица ще се замени с прогресивно-подоходен данък по скала, като данъкът ще нараства умерено с повишаване на доходите.

Предлаганата промяна разпределя по-справедливо данъчната тежест между физическите лица с различни доходи. Сега прилаганата единна данъчна ставка е фактор за задълбочаване на социално-икономическото неравенство и не способства за постигане на обществен интегритет и устойчиво развитие. От своя страна задълбочаването на неравенството между членовете на обществото създава противоречия и социална нестабилност. То е и съществен крименоген фактор и

фактор за ускоряване на демографската катастрофа. Социално справедливо и целесъобразно с оглед постигане на целите за устойчиво развитие е лицата получаващи по-високи доходи да поемат и носят по-голяма социална и фискална отговорност и да носят по-голяма данъчна тежест. Същевременно за лицата с определен най-нисък доход - в граници близки до линията на бедност, се въвежда необлагаем минимум, с което им се осигурява по-голям доход и възможност за по-добра социална приспособимост. Това са лица с доходи до размера на минималната работна заплата за страната, които нямат възможност да понесат каквото и да е данъчно задължение. В първия Доклад на Европейската комисия за Механизма за предупреждение (преодоляване на макроикономическите дисбаланси в ЕС), м. февруари 2016 г., тревожно се констатира високият дял на хората в България, които живеят под прага на бедността и са социално изключени, както и, че в България се наблюдава едно от най-високите равнища на неравенство на доходите в Европейския съюз.

Повишаване на данъчната тежест засяга преди всичко лицата с наистина големи доходи за стандартите и практиката в българските условия. По предлаганата скала, завишение на данъчната тежест ще има само за лица, които са с доходи превишаващи два пъти средната работна заплата за страната (с доходи над 1840 лв. за месец). Завишеното данъчно задължение за тези групи лица няма да се отрази съществено на стандарта им на живот, който остава значително по-висок в сравнение със социалните групи с по-нисък доход.

Очакваният ефект от въвеждане на тази данъчна реформа е тя да изиграе и ролята на стимулиращ фактор за потреблението на стоки и услуги (преди всичко от първа необходимост) и като цяло да има положителен макроикономически ефект. Още повече, че в посочения по-горе доклад на ЕК за макроикономическите дисбаланси в ЕС е констатирана тревожна тенденция за спад на потреблението в България. Не се очаква бюджетните приходи от данъци върху доходите на физическите лица да намалее. Освободените от данъчна тежест приходи ще повишат покупателната способност на масовия потребител и ще допринесат за минимално повишаване на стандарта на живот. Увеличеният оборот, в резултат на нарастване на потреблението ще има и пряк положителен фискален ефект като следва да се очаква нарастване на приходите от ДДС и корпоративния данък. Очакваният ефект е нетното данъчното облекчение за социалните групи с ниски приходи да бъде преразпределено обратно в държавния бюджет (през ДДС и корпоративен данък) и частично минимално през пенсионните и здравноосигурителни системи, като ще осигури допълнителни приходи.

Чрез предлаганата данъчна реформа се въвежда и елемент на семейно подоходно облагане, като необлагаемият минимум се завишава с определен процент за първо, второ и трето дете, което е допълнителен данъчен стимул за повишаване на раждаемостта. По този начин се създават условия за пълноценно отглеждане на децата – изключително важна мярка в условията на задълбочаваща се демографска катастрофа. Тази регулация ще се отрази по-съществено и благоприятно на работещите,

които са с ниски и средни доходи и имат деца.

Предлаганият законопроект е в съответствие с основния приоритет на Националната програма за развитие: България 2020 намаляване на бедността. Това налага диференциране на данъчната тежест между социалните групи с различни доходи, като тези с ниски и най-ниски доходи бъдат освободени от данък или следва да заплащат по-ниски данъци, което съответства на духа и буквата на Конституцията на Република България. Законната промяна дава възможност на милиони български граждани да заплащат справедлив данък, съобразно доходите и икономическите си възможности и ще способства за преодоляване на социалните неравности и борбата с бедността.

Предлаганото законодателно изменение напълно съответства на обществените потребности, на Конституцията на Република България и на Националната програма за развитие: "България 2020" и ще допринесе за постигане на устойчиво социално-икономическо развитие.

Вносител: